
Praise of Vedas from Shrimad Bhagavata Purana Skandha 10
Adhyaya 87

वेदस्तुती श्रीमद् भागवत पुराणान्तर्गतम् १०८७

Document Information

Text title : vedastuti shrImad bhAgavata purANAntargatam

File name : vedastutibhAgavatam.itx

Category : veda, stotra

Location : doc_veda

Proofread by : Shankara shankara_2000 at yahoo.com, PSA Easwaran, Sunder Hattangadi

Description-comments : Bhagavatam dashama skandha adhyAya 87

Latest update : September 12, 2013, December 4, 2021

Send corrections to : sanskrit at cheerful dot c om

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

Please help to maintain respect for volunteer spirit.

Please note that proofreading is done using Devanagari version and other language/scripts are generated using **sanscript**.

November 18, 2023

sanskritdocuments.org

Praise of Vedas from Shrimad Bhagavata Purana Skandha 10
Adhyaya 87

वेदस्तुती श्रीमद् भागवत पुराणान्तर्गतम् १०८७

श्रीपरीक्षिद्वाय -

अहम-अहमयनिर्देश्ये निर्गुणे गुणवृत्तयः ।

कथं यरन्ति श्रुतयः साक्षात्सदसतः परे ॥ १०.८७.१ ॥

श्रीशुक उवाच -

बुद्धीन्द्रियमनःप्राणान् जनानामसृजत्प्रभुः ।

मात्रार्थं च भवार्थं च आत्मनेऽकल्पनाय च ॥ १०.८७.२ ॥

सैषा ङ्युपनिषद्ब्राह्मी पूर्वेषां पूर्वजैर्भृता ।

श्रद्धया धारयेद्यस्तां क्षेमं गच्छेदङ्ग्यनः ॥ १०.८७.३ ॥

अत्र ते वर्णयिष्यामि गाथां नारायणान्विताम् ।

नारदस्य च संवादमृषेर्नारायणस्य च ॥ १०.८७.४ ॥

अेकदा नारदो लोकान्यर्थट-भगवत्प्रियः ।

सनातनमृषिं द्रष्टुं ययौ नारायणश्रमम् ॥ १०.८७.५ ॥

यो वै भारतवर्षेऽस्मिन्क्षेमाय स्वस्तये नृणाम् ।

धर्मज्ञानशमोपेतमाकल्यादास्थितस्तपः ॥ १०.८७.६ ॥

तत्रोपविष्टमृषिभिः कलापग्रामवासिभिः ।

परीतं प्राणतोऽपृच्छद्विदमेव कुङ्कुल ॥ १०.८७.७ ॥

तस्मै ङ्यवोयद्भगवानुषीणां शृण्वतामिदम् ।

यो अहमवाहः पूर्वेषां जनलोकनिवासिनाम् ॥ १०.८७.८ ॥

श्रीभगवानुवाच -

स्वायम्भुव अहमसत्रं जनलोकेऽभवत्पुरा ।

तत्रस्थानां मानसानां मुनीनामूर्ध्वरेतसाम् ॥ १०.८७.९ ॥

श्वेतद्वीपं गतवति त्वयि द्रष्टुं तदीश्वरम् ।
 भ्रमवाहः सुसंवृतः श्रुतयो यत्र शेरते ।
 तत्र ङायमभूत्प्रश्नस्त्वं मां यमनुपृच्छसि ॥ १०.८७.१० ॥

तुल्यश्रुततपःशीलास्तुल्यस्वीयारिमध्यमाः ।
 अपि यक्षुः प्रवचनमेकं शुश्रूषवोऽपरे ॥ १०.८७.११ ॥

श्रीसनन्दन उवाच -
 स्वसृष्टिमिदमापीय शयानं सङ् शक्तिभिः ।
 तदन्ते बोधयांयङ्कुस्तल्लिङ्गैः श्रुतयः परम् ॥ १०.८७.१२ ॥

यथा शयानं सम्राजं वन्दिनस्तत्पराङ्मैः ।
 प्रत्यूषेऽभेत्य सुश्रोत्रैर्बोधयन्त्यनुजुविनः ॥ १०.८७.१३ ॥

श्रुतय उच्युः
 जय जय जङ्घजामजित दौषगृभीतगुणां
 त्वमसि यदात्मना समवरुद्धसमस्तभगः ।
 अगजगद्दोकसामभिलशक्त्यवबोधक ते
 क्वयिदृजयाऽऽत्मना च यरतोऽनुयरेन्निगमः ॥ १०.८७.१४ ॥

भृङ्गुपलब्धमेतदवयन्त्यवशेषतया
 यत उदयास्तमथौ विदृतेर्मृदि वाविकृतात् ।
 अत ऋषयो दधुस्त्वयि मनोवचनाचरितं
 कथमयथा भवन्ति भुवि दत्तपदानि नृणाम् ॥ १०.८७.१५ ॥

एति तव सूर्यस्त्र्यधिपतेऽभिललोकमल-
 क्षपाणकथामृताब्धिभवगाढ्य तपांसि जडुः ।
 किमुत पुनः स्वधामविधुताशयकालगुणाः
 परम भजन्ति ये पदमजस्रसुप्मानुभवम् ॥ १०.८७.१६ ॥

दृतय एव श्वसन्त्यसुभृतो यद्वि तेऽनुविधा
 मडदलमादयोऽऽमसृजन्त्यदनुग्रहतः ।
 पुरुषविधोऽन्वयोऽत्र यरमोऽन्नमयाद्विषु यः
 सदसतः परं त्वमथ यदेष्ववशेषभृतम् ॥ १०.८७.१७ ॥

उदरमुपासते य ऋषिवर्त्मसु कूर्पदृशः
 परिसरपद्दतिं लृदयमारुणयो दलरम् ।

तत उदगादनन्त तव धाम शिरः परमं
पुनरिह यत्समेत्य न पतन्ति कृतान्तमुष्णे ॥ १०.८७.१८ ॥

स्वकृतविचित्रयोनिषु विशन्निव उेतुतया
तरतमतश्चकास्स्थनलवत्स्वकृतानुकृतिः ।
अथ वितथास्वभूष्ववितथं तव धाम समं
विरजधियोऽन्यन्त्यमिषिपण्यव ओकरसम् ॥ १०.८७.१९ ॥

स्वकृतपुरेष्वभीष्वबुद्धिरन्तरसंवरणं
तव पुरुषं वदन्त्यमिलशक्तिधूर्तोऽशकृतम् ।
धृति नृगतिं विविश्य क्वथो निगमावपनं
भवत उपासतेऽङ्घ्रिमभवम्भुवि विश्वसिताः ॥ १०.८७.२० ॥

दुरवगमात्मतत्त्वनिगमाय तवात्ततनो-
श्चरितमडामृताब्धिपरिवर्तपरिश्रमणाः ।
न परिलषन्ति केचिदपवर्गमपीश्वर ते
यरासरोजसकुलसङ्गविसृष्टगृहाः ॥ १०.८७.२१ ॥

त्वदनुपथं कुलायमिदमात्मसुहृत्प्रियव-
य्यरति तथोन्मुष्णे त्वयि छिते प्रिय आत्मनि य ।
न भत रमन्त्यहो असदुपासनयाऽऽत्महो
यदनुशया भ्रमन्त्युरुभये कुशरीरभृतः ॥ १०.८७.२२ ॥

निभृतमरुन्मनोऽक्षदृढयोगयुजो हृदि य-
न्मुनय उपासते तदरयोऽपि ययुः स्मरणात् ।
स्त्रिय उरगेन्द्रभोगभुजद्विषक्तधियो
वयमपि ते समाः समदृशोऽङ्घ्रिसरोजसुधाः ॥ १०.८७.२३ ॥

क एह नु वेद भतावरजन्मलयोऽग्रसरे
यत उदगादृषिर्यमनु देवगाणा उभये ।
तर्हि न सन्न यासदुभयं न य कालजवः
किमपि न तत्र शास्त्रमवदृष्य शयीत यदा ॥ १०.८७.२४ ॥

जनिमसतः सतो मृतिमुतात्मनि ये य भिदां
विपणामृतं स्मरन्त्युपदिशन्ति त आरुपितैः ।
त्रिगुणमयः पुमानिति भिदा यदबोधकृता
त्वयि न ततः परत्र स भवेदवबोधरसे ॥ १०.८७.२५ ॥

सदिव मनस्त्रिवृत्त्वयि विभात्यसदामनुजात्
सदभिमृशन्त्यशेषमिदमात्मतयाऽऽत्मविदः ।
न छि विद्वृत्तिं त्यजन्ति कनकस्य तदात्मतया
स्वकृतमनुप्रविष्टमिदमात्मतयावसितम् ॥ १०.८७.२६ ॥
तव परि ये यरन्त्यभिलसत्वनिकेततया
त उत पदाऽऽकमन्त्यविगाण्य शिरो निरृतेः ।
परिवयसे पशूनिव गिरा विबुधानपि तांस्-
त्वयि कृतसौष्टुदाः ऋषु पुनन्ति न ये विभुभाः ॥ १०.८७.२७ ॥
त्वमकरणः स्वराऽभिलकारकशक्तिधर-
स्तव बलिमुद्धन्ति समन्त्यजयानिमिषाः ।
वर्षभुजोऽभिलक्षितपतेरिव विश्वसृजो
विदधति यत्र ये त्वधिकृता भवतश्चाकिताः ॥ १०.८७.२८ ॥
स्थिरयश्चातयः स्युरजयोत्थनिमित्तयुजो
विद्धर उदीक्षया यद्वि परस्य विमुक्त ततः ।
न छि परमस्य कश्चिदपरो न परश्च भवे-
द्वियत धवापदस्य तव शून्यतुलां दधतः ॥ १०.८७.२९ ॥
अपरिमिता ध्रुवास्तनुभृतो यद्वि सर्वगता-
स्तर्हि न शास्यतेति नियमो ध्रुव नेतरथा ।
अजनि य यन्मयं तद्विमुच्य नियन्तु भवेत्
सममनुजानतां यदमतं मतदुष्टतया ॥ १०.८७.३० ॥
न घटत उद्वेगः प्रकृतिपूरुषयोरजयो-
रुभययुजा भवन्त्यसुभृतो जलबुद्बुदवत् ।
त्वयि त धमे ततो विविधनामगुणैः परमे
सरित धवाण्वे मधुनि लिल्युरशेषरसाः ॥ १०.८७.३१ ॥
नृषु तव मायया भ्रममभीष्ववगत्य भृशं
त्वयि सुधियोऽभवे दधति भावमनुप्रभवम् ।
कथमनुवर्ततां भवभयं तव यद्भुङ्कुटिः
सृजति मुहुस्त्रिनेमिरभवच्छरणेषु भयम् ॥ १०.८७.३२ ॥
विजितहृषीकवायुभिरदान्तमनस्तुरगं

य षड यतन्ति यन्तुमति लोलमुपायभिदः ।
 व्यसनशतान्विताः समवडाय गुरोश्चरणं
 वणिज षवाज सन्त्यकृतकर्णधरा जलधौ ॥ १०.८७.३३ ॥
 स्वजनसुतात्मदारधनधामधरासुरथै-
 स्त्वयि सति किं नृणां श्रयत आत्मनि सर्वरसे ।
 षति सद्यजनतां मिथुनतो रतये यरतां
 सुभयति को न्विड स्वविडते स्वनिरस्तभगे ॥ १०.८७.३४ ॥
 भुवि पुरुपुण्यतीर्थसदनान्युषयो विमदा-
 स्त उत भवत्पदाम्बुजदृष्टोऽघमिदङ्घ्रिजलाः ।
 दधति सङ्गमनस्त्वयि य आत्मनि नित्यसुप्ते
 न पुनरुपासते पुरुषसारडरावसथान् ॥ १०.८७.३५ ॥
 सत षदमुत्थितं सदिति येन्ननु तर्कडतं
 व्यभिचरति डव य डव य मृषा न तथोभययुङ् ।
 व्यवडृतये विकल्प षषितोऽन्धपरम्परया
 भ्रमयति भारती त उरुवृत्तिभिरुड्यजडान् ॥ १०.८७.३६ ॥
 न यद्विदमग्र आस न भविष्यदतो निधना-
 दनुमितमन्तरा त्वयि विभाति मृषैडरसे ।
 अत उपमीयते द्रविणजतिविकल्पपथैर्
 वितथमनोविलासमृतमित्यवयन्त्यभुधाः ॥ १०.८७.३७ ॥
 स यदजया त्वजामनुशयीत गुणांश्च जुषन्
 भजति सडपतां तदनु मृत्युमपेतभगः ।
 त्वमुत जडासि तामडिरिव त्वयमात्तभगो
 मडसि मडीयसेऽष्टगुणितेऽपरिमेयभगः ॥ १०.८७.३८ ॥
 यद्वि न समुद्धरन्ति यतयो दृद्वि कामजटा
 दुरधिगभोऽसतां दृद्वि गतोऽस्मृतकण्ठमणिः ।
 असुतृपयोगिनामुभयतोऽप्यसुभं भगवन्
 अनपगतान्तकादनधिडढपदाद्भवतः ॥ १०.८७.३९ ॥
 त्वदवगमी न वेत्ति भवदुत्थशुभाशुभयो-
 गुणविगुणान्वयांस्तर्हि देडभृतां य गिरः ।
 अनुयुगमन्वडं सगुण गीतपरम्परया

श्रवणामृतो यतस्त्वमपवर्गगतिर्मनुजैः ॥ १०.८७.४० ॥

ध्रुपतय एव ते न ययुरन्तमनन्ततया

त्वमपि यदन्तराण्डनियथा ननु सावरणाः ।

भ एव रज्जसि वान्ति वयसा सः यच्छ्रुतयस्-

त्वयि हि क्लन्त्यतन्निरसनेन भवन्निधनाः ॥ १०.८७.४१ ॥

श्रीभगवानुवाच -

धृत्येतद्ब्रह्मणः पुत्रा आश्रुत्यात्मानुशासनम् ।

सनन्दनमथानर्युः सिद्धा ज्ञात्वाऽऽत्मनो गतिम् ॥ १०.८७.४२ ॥

धृत्यशेषसमाग्राय पुराणोपनिषद्रसः ।

समुद्धृतः पूर्वजातैर्व्योमयानैर्भडात्मभिः ॥ १०.८७.४३ ॥

त्वं यैतद्ब्रह्ममदायाद श्रद्धयाऽऽत्मानुशासनम् ।

धारयंश्चर गां कामं कामानां भर्जनं नृणाम् ॥ १०.८७.४४ ॥

श्रीशुक उवाच -

एवं स ऋषिणाऽऽदृष्टं गृहीत्वा श्रद्धयाऽऽत्मवान् ।

पूर्वः श्रुतधरो राजन्नाड वीरप्रतो मुनिः ॥ १०.८७.४५ ॥

श्रीनारद उवाच -

नमस्तस्मै भगवते कृष्णायामलकीर्तये ।

यो धत्ते सर्वभूतानामभवायोशतीः कलाः ॥ १०.८७.४६ ॥

धृत्याद्यमृषिमानस्य तच्छिष्यांश्च मडात्मनः ।

ततोऽगादाश्रमं साक्षात्पितुर्द्वैपायनस्य मे ॥ १०.८७.४७ ॥

सभाजितो भगवता कृतासनपरिग्रहः ।

तस्मै तद्दर्शयामास नारायणमुपाश्रुतम् ॥ १०.८७.४८ ॥

धृत्येतद्दर्शितं राजन्यन्नः प्रश्नः कृतस्त्वया ।

यथा ब्रह्मण्यनिर्देश्ये निर्गुणोऽपि मनश्चरेत् ॥ १०.८७.४९ ॥

योऽस्योत्प्रेक्षक आदिमध्यनिधने योऽव्यक्तशुभेश्वरो

यः सृष्ट्वाऽमनुप्रविश्य ऋषिणा यडे पुरः शास्ति ताः ।

यं सम्पद्य जडात्यजामनुशयी सुमः कुलायं यथा

तं कैवल्यनिरस्तयोनिमभयं ध्यायेदजस्रं हरिम् ॥ १०.८७.५० ॥

॥ धृति ॥

॥ ॐ तत्सत् ॥

Proofread by Shankara shankara_2000 at yahoo.com
PSA Easwaran, Sunder Hattangadi

——
Praise of Vedas from Shrimad Bhagavata Purana Skandha 10 Adhyaya 87
pdf was typeset on November 18, 2023

——
Please send corrections to sanskrit@cheerful.com

